

26 OKT. 2001

Deze rubricering is
beëindigd na 50 j.

VERTROUWELIJK

Stg. GEHEIM

MAANDOVERZICHT

No. 5-..... 1964

BINNENLANDSE VEILIGHEIDSDIENST

V E R T R O U W E L I J K

Maandoverzicht no. 5 - 1964

(Tijdvak 1-5-1964 t/m 31-5-1964)

I N H O U D

Blz.

I.	<u>Communisme Internationaal</u>	
	Het zeventiende congres van de Franse Communistische Partij	1
	De nieuwe eenheidspolitiek van de PCF	6
II.	<u>Activiteiten van de CPN</u>	
	De viering van het 1 mei-feest	9
	Contact met andere CP-en	12
	Linkse oppositie in de partij	13
	Nogmaals de zaak-Finksterwolde	17
	Het voortdurende conservatoir beslag op "Felix Meritis"	18
III.	<u>Activiteiten van de Communistische hulporganisaties</u>	
	Aanstaande Europese conferentie voor ontspanning en veiligheid	19
	De vredesbeweging en het Middellandse Zeegebied	20
	Vrouwenactie tegen de NAVO-conferentie in Den Haag	20
	Verminderde belangstelling voor de pas gehouden Volkeltocht	21
IV.	<u>Communistische activiteiten in het bedrijfsleven</u>	
	De CGIL en de Euromarkt	24
	Het Wereldvakverbond en de Afro-Europese solidariteit	25
V.	<u>Andere groeperingen</u>	
	"Socialistisch Perspectief" verschijnt niet meer	27
	De Pacifistisch Socialistische Partij en de NAVO	28
	<u>Overzicht buitenlandse reizen</u>	31
	<u>Overzicht stakingen mei 1964</u>	34
	<u>Agenda</u>	35

H O O F D S T U K I

COMMUNISME INTERNATIONAAL

Het XVIIe Congres van de PCF (14-17 mei 1964) I

Het XVIIe Congres van de Franse Communistische Partij, in de week vóór Pinksteren te Parijs gehouden, heeft een aantal problemen belicht waarmee de CP-en in West-Europa thans worden geconfronteerd en waarvan de aanpak voor een belangrijk deel de toekomst van het communisme in het Westen zal bepalen. De eenheidspolitiek vormde het centrale thema.

Het congres heeft ook een zwaar accent gelegd op de Moskouse proposities in het conflict tussen de CPSU en de CP-China. Van een partij, die door de Chinezen met zoveel recht beschuldigd wordt van blinde gehoorzaamheid aan Moskou, viel weliswaar niet anders te verwachten, maar een belangrijk punt is, dat deze betuiging van onvoorwaardelijke volgzaamheid geadresseerd werd juist nadat de Italiaanse Partij opnieuw geweigerd had zich in een uitermate belangrijke zaak (de wenselijkheid van een internationale conferentie) naar de inzichten van de Sowjetleiders te richten. Ook dit zal van belang blijken te zijn voor de toekomstige verhoudingen tussen de communistische partijen van West-Europa.

In deze beschouwing zal voornamelijk aandacht worden besteed aan het streven van de PCF om tot de opbouw van een eenheidsfront met de socialistische partij te komen.

De eenheidspolitiek van de PCF in de jaren dertig

De PCF werd in 1920 opgericht nadat een meerderheid van de gedelegeerden naar het VIIIe Congres van de Franse Socialistische partij, de SFIO *), zich had uitgesproken voor aansluiting bij de Komintern. Door de aanvaarding van de 21 voorwaarden van toelating tot deze communistische Internationale, zwoer de jonge CP de "huichelarij van het sociaal-pacifisme" en het "reformisme" af en verklaarde zij zich bereid zich in te zetten voor de vestiging van de dictatuur van het proletariaat naar de volle en onvervalste betekenis die dit woord in deze dagen nog had.

*) Section Française de l'Internationale Ouvrière (Franse Sectie van de IIe Internationale).

Ondanks deze definitieve breuk met de Socialistische Partij, "die de vlag van de arbeidersbeweging had verkwanseld", zou de verhouding tot de SFIO altijd een belangrijke factor in het politieke bedrijf van de PCF blijven. Nog geen jaar na de afscheiding kreeg de partij (evenals alle andere Westerse CP-en) van de Komintern-leiding te Moskou de opdracht het contact met de socialisten te herstellen. De bedoeling hiervan was, dat in afwachting van gunstiger tijden voor het doorvoeren van de wereldrevolutie, eenheidsfronten zouden worden gevormd, waardoor de grote massa van de arbeiders voor het communisme kon worden gewonnen. Begrijpelijkerwijze konden de PCF en verschillende andere Europese partijen deze onverwachte draai moeilijk meemaken. De Franse communisten hadden de naam "de meest rebelse, kritische en zelfkritische sectie van de Komintern" te vormen. Zij verzetten zich trouw aan deze karakteristiek - heftig tegen de "verzoeningsgezinde" politiek van de Kominternleiding en verklaarden niets meer of minder, dan dat Lenin en Radek de wereld-revolutie hadden verraden. Voorzover in de jaren twintig vanuit de PCF enig contact werd gezocht met de socialisten gebeurde dit derhalve met weinig enthousiasme en nimmer op het niveau van de partijleiding zelf. Tegen 1928, toen de Komintern een nieuwe links-revolutionaire politiek projecteerde, waarin de nadruk kwam te vallen op de klassenstrijd, inclusief de strijd tegen de socialisten (de "verraders van de arbeidersklasse") nam de PCF de nieuwe lijn dan ook met veel overtuiging over. De strijd tegen de "sociaal-fascisten" van de IIe Internationale kostte haar echter een goed deel van haar populariteit onder de arbeiders: behaalden de communisten bij de verkiezingen in 1928 nog 1.070.000 stemmen, in 1932 kregen zij het vertrouwen van slechts 774.000 kiezers. Het ledental van de PCF liep tegelijkertijd terug van 50.000 tot 30.000.

In deze jaren van links-sectarisch isolement werd Thorez tot algemeen secretaris van de PCF gekozen (1930). In de leiding van de partij vond hij al spoedig een oppositie tegenover zich, die geen heil meer verwachtte van de halfslachtige politiek van vorming van een "eenheidsfront van onderop" en met het oog op de groeiende dreiging van het fascisme pleitte voor onderhandelingen met de leiding van de SFIO. Thorez verzette zich heftig. Het was uitgesloten, verklaarde hij, dat de communisten konden samengaan met de socialisten, die nimmer bereid of in staat zouden zijn het fascisme te bestrijden. Toen hij echter in december 1933 aan het hoofd van een Franse delegatie deelnam aan een vergadering van het Executieve Comité van de

Komintern, kreeg hij tot zijn verrassing de felste kritiek te incas-
seren. Klaarblijkelijk hadden de leiders van de Komintern de opzet
hem daardoor te dwingen tot de uitspraak, dat de politiek van de PCF
inderdaad op een groot fiasco was uitgelopen en dat in de Franse
situatie een werkelijk eenheidsfront met de socialisten tegen de
fascisten noodzakelijk was geworden. Een dergelijke verklaring zou
dan voor Moskou een gezochte aanleiding kunnen zijn om een wijziging
van de politiek van de communistische beweging door te voeren zonder
dat direct de schijn werd gewekt, dat dit verband hield met de buiten-
landse politiek van de Sowjet-Unie. Thorez bleef zich echter hals-
starrig vastklampen aan de Kominternbesluiten van 1928 en weigerde
het van hem verwachte initiatief te nemen, hetgeen Manuilski, de
secretaris van de Komintern, op een gegeven ogenblik woedend deed
uitvallen: "Thorez, je bent te onzelfstandig om een goed partijleider
te kunnen zijn".

Nog in januari 1934 zei Thorez: "Wij zoeken in geen geval een
overeenkomst met de leiding van de SFIO, die wij als onze vijand
beschouwen". In februari echter brachten fascistische manifestaties
in Parijs beide partijen tot het besef, dat de ernstigste gevaren
dreigden. Enkele maanden later telegrafeerde de Komintern als reactie
op een door de SFIO gepubliceerd voorstel tot samenwerking een nog
verdergaand tegenvoorstel naar het hoofdkwartier van de PCF met de
opdracht dit aan de SFIO-leiding voor te leggen. Thorez zwichtte.

In juli 1934 ondertekenden gedelegeerden van de SFIO en de
PCF op basis van dit Kominternvoorstel een overeenkomst, waarbij beide
partijen zich verplichtten gezamenlijk en met alle middelen (organi-
saties, pers, volksvertegenwoordiging) in het gehele land een cam-
pagne te organiseren met het doel de arbeidende bevolking te mobi-
liseren tegen de fascistische organisaties en strijd te voeren tegen de
Hitlerterreur. Binnen een jaar werd het volksfront werkelijkheid. De
radicaal-socialistische partij van Daladier werd de derde grote
partner, maar bovendien sloten zich nog tientallen andere partijen en
groepen bij het front aan. De eensgezindheid bereikte een hoogtepunt
op 14 juli 1935, toen in Parijs honderdduizenden demonstreerden "voor
vrijheid en vrede, tegen het fascisme".

Intussen waren de socialisten zich er wel van bewust, dat de
PCF het bondgenootschap slechts trouw zou blijven, zolang dit strook-
te met de politiek die de Sowjetleiders aan de Komintern dicteerden.
Dat Thorez zich niet al te zeer wenste te binden, bleek voor het eerst

reeds in 1936, toen hij verklaarde, dat de communisten de nieuw te vormen (volksfront)regering wel zouden steunen, maar daaraan zelf niet wensten deel te nemen. Hij brak zijn belofte trouwens later in hetzelfde jaar, toen hij de regering een instemmend votum onthield tijdens de beraadslagingen in het parlement over de kwestie van de Franse niet-inmenging in de Spaanse burgeroorlog.

Tegen eind 1937 besloot de Komintern het toch al verlopende experiment van de volksfronten in Europa te beëindigen. Volgens Dimitroff "had Stalin duizendmaal gelijk gehad toen hij tien jaar eerder zei, dat het kapitalisme niet kon worden verslagen als men geen einde maakte aan de sociaal-democratie in de arbeidersbeweging". De volgzaam Thorez nam deze uitspraak onmiddellijk over, hetgeen zoveel betekende als de definitieve breuk met het volksfront (1938).

Na de Tweede Wereldoorlog: eenheidspolitiek in nieuwe stijl

Na de Tweede Wereldoorlog keerde de PCF tot de gedachte van het eenheidsfront terug. In tegenstelling tot de in de jaren dertig gevolgde politiek streefde zij nu wel naar deelname aan de regering (in 1944/1945 beheerden de communisten twee portefeuilles, in 1945/1947 vijf). Uiteraard hield dit verband met het in vergelijking met de situatie van vóór de oorlog volledig gewijzigde wereldbeeld. Wegens haar aandeel in de strijd tegen Hitler-Duitsland had de Sowjet-Unie zich allerwege een grote mate van sympathie verworven. Zij was in een sfeer van redelijk onderling begrip verbonden met de andere geallieerden en haar conceptie van de internationale verhoudingen vatte zij samen in het begrip "één wereld". In deze wereld had elke communistische partij in haar eigen situatie een nationaal doel.

Aan de in deze dagen heersende geest van eenheid en verbondenheid meende de PCF het best te beantwoorden door te trachten tot een fusie te komen met de SFIO. Op het Xe congres van de partij (juni 1945) kreeg deze gedachte vaste vorm in het voorstel één Franse Arbeiders Partij te stichten, waarin communisten en socialisten gelijkelijk zouden opgaan. De socialisten weigerden (augustus 1945). Uiteraard zou in de nieuw te vormen partij immers het communistische element sterk overheersen - bij de verkiezingen behaalde de PCF in dat jaar meer dan 5 miljoen stemmen - en de ontwikkelingen in Oost-Europa, waar de communistische partijen eveneens een eenheidstaktiek volgden, waren bepaald niet bemoedigend. De wijzigingen in de Oost-West ver-

houdingen in de loop van 1947 en de daarmee gepaard gaande verstrakking van de politiek van de communistische partijen in het Westen, bewezen achteraf, dat daarmee de juiste mate van voorzichtigheid was betracht.

Het zou tot 1953 (tot na de dood van Stalin) duren voor de PCF opnieuw naar het strijdmiddel van de eenheidspolitiek teruggreep. Aanvankelijk legde zij het er daarbij op aan bij de socialisten in het geveel te komen met een aanbod om tijdens de verkiezingen eigen kandidaten terug te trekken waar socialistische kandidaten een meerderheid van stemmen zouden kunnen behalen. Maar toen de tegenpartij geen garanties wenste te geven met betrekking tot het door de communisten begeerde doel van de gezamenlijke politiek (beëindiging van de oorlog in Indo-China) werd deze lijn losgelaten. Na een even weinig succesvolle poging samen met de rechtse partijen een zgn. "nationaal front" te vormen tegen "het herlevende Duitse gevaar" (i.v.m. de oprichting van de Europese Defensie Gemeenschap), wendden de communisten zich in 1955 evenwel toch weer tot de SFIO. Thorez verklaarde in november van dat jaar: "Wij verzekeren plechtig, dat wij bereid zijn ons na de verkiezingen (1956) met de socialistische partij te verstaan teneinde gezamenlijk een politiek te voeren in overeenstemming met de wil van het volk en in het belang van het land en een regering te vormen die het volk verwacht". De socialisten, wijs geworden na alle vroegere en meer recente ervaringen met de PCF, wezen echter alle avances af. Toch steunden de communisten de kandidatuur van Mollet voor de functie van minister-president (1956). Zoals zij in 1953 en in 1954/1955 met hun eenheidstaktiek desiderata trachtten te vervullen, die in overeenstemming waren met doeleinden van de buitenlandse politiek van de Sowjet-Unie (resp. i.v.m. Indo-China en West-Duitsland), zo trachtten zij nu ook de regering Mollet te beïnvloeden in voor Moskou gunstige zin. De voornaamste objecten waren nu Algerije en de "neutralisering" van de Franse buitenlandse politiek. In de loop van 1956, vooral na de Suez-crisis, bleek echter, dat van deze taktiek onder de gegeven omstandigheden geen resultaat te verwachten was.

Na tot deze conclusie gekomen te zijn trok de PCF zich terug en raakte voor enkele jaren - mede tengevolge van "Hongarije" - in een sterk geïsoleerde positie.

Het XVIIe congres: nieuwe perspectieven

Diende de politiek van de PCF in de jaren vóór de Tweede Wereldoorlog zonder meer de belangen van Moskou, ook na de oorlog bleef de buitenlandse politiek van de Sowjet-Unie voor de Franse CP - méér wellicht dan voor welke andere Europese CP ook - een belangrijk richtsnoer. Thorez gedroeg zich in dit opzicht soms tot in het onwaardige toe als de meest gehoorzame vazal. Een spectaculair voorbeeld van zijn onderdanigheid gaf hij in 1959, toen hij terugkwam op een veroordeling van een verklaring van generaal De Gaulle met betrekking tot Algerije (16 september), twee dagen nadat Chroestsjow zich daarover in prijzende zin had uitgelaten. Terwille van Moskous bedoelingen ten aanzien van Frankrijk toonde hij zich toen ook haastig bereid de politiek van De Gaulle op bepaalde punten te steunen.

Met betrekking tot het eenheidsstreven van de PCF in de jaren na de Tweede Wereldoorlog zou men echter tot onjuiste conclusies komen wanneer men dit uitsluitend zou zien in verband met de politiek van de Sowjet-Unie. Dit streven had ook aspecten van zuiver binnenlands belang. Met name werden vooral na 1956, toen op het XXe congres van de CPSU de mogelijkheden van een vreedzame, parlementaire weg naar het socialisme duidelijk in het licht waren gesteld, gedachten ontwikkeld over een meer permanent links eenheidsfront als een eerste stadium van deze vreedzame weg. De tot dan toe gevolgde politiek, waarin perioden van samenwerking afgewisseld werden met perioden van isolement, telkens wanneer geen overeenkomst geconstrueerd kon worden tussen de belangen van communisten en socialisten, gezien in verband met de belangen van de Sowjet-Unie of het internationale communisme, zou nimmer tot een dergelijk doel kunnen leiden. De PCF-leiders trokken hieruit - al dan niet oprecht - hun conclusies: wilden zij tot een bondgenootschap van lange duur komen, dan moesten zij zich tot belangrijke concessies bereid tonen.

Het XVIIe congres van de PCF gaf voor het eerst een duidelijke analyse van de consequenties die uit deze nieuwe politiek zouden voortvloeien. Het gaf niet alleen de mogelijkheden aan voor de vorming van een nieuw eenheidsfront met de PCF en de SFIO als de voornaamste partners. Het tekende tevens het verdere perspectief met zicht op een hereniging van de Franse arbeidersbeweging en de opbouw van het socialisme langs vreedzame weg. Zelfs de instelling van de dictatuur van het proletariaat in een bepaalde vorm bleef daarbij

niet onbesproken. Als wegwijzer naar de gedroomde toekomst was dit XVIIe congres van de PCF dan ook bijzonder belangwekkend. Interessant was ook het feit, dat de gedachtengang, die op dit congres werd ontwikkeld, sterke overeenkomst vertoonde met de toekomstvisie die in de documenten van het XXIe CPN-congres in maart j.l. werd vastgelegd. Ook hier werd immers op lange termijn een heling van de breuk in de arbeidersbeweging voorzien.

Het eenheidsstreven van de PCF is thans in eerste instantie gericht tegen de "persoonlijke macht". Na het aflopen van de ambtstermijn van generaal De Gaulle (1965), aldus stelt de partij zich voor, zal onder leiding van een president, die zowel voor communisten als voor socialisten aanvaardbaar is, een democratische regering gevormd moeten worden. Teneinde dit doel te bereiken verklaart de PCF zich bereid haar vertrouwen te geven aan de door de SFIO gepousseerde kandidaat voor het presidentschap. Dit echter onder de uitdrukkelijke voorwaarde, dat de socialisten zich met de communisten vooraf verenigen op een gezamenlijk program. Gaat de SFIO niet op deze eis in, dan behoudt de PCF zich het recht voor een eigen kandidaat aan te wijzen. (Men neemt aan, dat hiertoe Duclos in reserve gehouden wordt.)

Volgens de PCF zal het gemeenschappelijke program van socialisten en communisten een groot aantal punten kunnen bevatten waarop beide partijen het in principe sinds lang met elkaar eens zijn. Beide zijn immers tegen de "persoonlijke macht" (van De Gaulle) en vóór een "democratische" staatsinrichting. Beide staan ten naaste bij eenzelfde buitenlandse politiek voor, gericht op vreedzame coëxistentie en ontwapening. Zowel de PCF als de SFIO zijn vóór nationalisatie van de grote monopolies. Op sociaal-economisch terrein leven bij beide partijen een groot aantal identieke wensen (belastinghervormingen, vrije loonvorming, verbetering van het bouwprogramma, verbetering van de sociale wetgeving, anti-inflatiemaatregelen, etc., etc.).

Hoewel de mate van overeenstemming op een aantal punten door de communistische propaganda sterk overdreven wordt, heeft het eenheidsstreven van de PCF anderzijds zeer reële trekken. Met name toont de partij zich niet blind voor de beduchtheid van de socialisten voor de consequenties van een meer permanente samenwerking met de communisten.

In zijn rede tot het congres somde Waldeck Rochet, de nieuwe secretaris-generaal van de PCF, een aantal wellicht door de socialistten aan te voeren bezwaren op. Hij "ontzenuwde" ze echter meteen:

- 1) het verschil in benadering van de Oktoberrevolutie kon geen reële hinderpaal meer vormen, aangezien de socialisten intussen de heilzame gevolgen van deze revolutie op elk terrein zelf hadden kunnen vaststellen,
- 2) de oude beschuldiging aan het adres van de communisten, dat zij de oorlog als het voornaamste middel in de strijd tegen het kapitalisme beschouwden, was door de houding van de Sowjet-Unie voldoende weerlegd,
- 3) de socialistische leiders moesten wel tot het inzicht zijn gekomen, dat de opvattingen van de communisten over de "gewelddadige" weg naar het socialisme in het verleden over het algemeen slecht geïnterpreteerd en verminkt werden voorgesteld,
- 4) met betrekking tot de vestiging van de dictatuur van het proletariaat koesterden vele socialistten ten onrechte nog steeds een grote beduchtigheid: voor Frankrijk zou deze "meest democratische" van alle staatsvormen immers een minder gewelddadig karakter kunnen hebben en van kortere duur kunnen zijn dan in de Sowjet-Unie het geval was geweest. (Had bovendien Guy Mollet - aldus Rochet - niet in 1951 verklaard "dat het proletariaat gedurende een zekere tijd, vereist voor de doorvoering van sociaal-economische hervormingen in naam van de meerderheid van het volk een dictatuur zou dienen uit te oefenen?)"

Geen van deze overwegingen zal de hereniging van de SFIO en de PCF in de weg behoeven te staan, aldus Waldeck Rochet. Hoogstens zou wel het communistische organisatie-principe van het democratisch centralisme moeilijkheden kunnen opleveren.

Met deze laatste opmerking wilde hij kennelijk te verstaan geven, dat de PCF op dit punt nimmer concessies zou wensen te doen.

In de voorstellen die de PCF op haar XVIIe congres aan de SFIO deed om te komen tot een nauwe alliantie voor de nabije toekomst en tot een hereniging in een verder verschiep, werd de rol van de andere partijen niet buiten beschouwing gelaten. Juist door hun eenheid zouden de PCF en de SFIO een grote aantrekkingskracht kunnen uitoefenen op de andere partijen, die tijdens de opbouw van het socialisme niet door de "ene partij van de arbeidersbeweging" buiten werking zullen worden gesteld.

In een volgend artikel zal de - geringe - realiteitswaarde van de nieuwe eenheidspolitiek van de PCF worden belicht. Tevens zullen dan enkele andere interessante aspecten van het PCF-congres nader worden beschouwd.

H O O F D S T U K I I

ACTIVITEITEN VAN DE COMMUNISTISCHE PARTIJ VAN NEDERLAND

1 mei-viering en eenheidspolitiek

In verschillende plaatsen, verspreid over het gehele land, organiseerden de communisten hun gebruikelijke 1 mei-viering, welke ditmaal vooral was toegespitst op de strijd voor loonsverhoging en tegen de duurte, een en ander tegen de achtergrond van - hoe kan het anders - de eenheidspolitiek. In de grote gemeenten waren het de leden van partijbestuur of dagelijks bestuur, die dit vraagstuk in hun redevoeringen aan de orde stelden. Het hart van de herdenking klopte ook nu weer in Amsterdam, waar CPN-voorzitter Paul de Groot in de Koopmansbeurs zijn talrijke gehoor opriep om "in eenheid verder te strijden voor nieuwe looneisen". De noodzaak hiertoe werd volgens de partijleider vooral ingegeven door de toenemende duurte, die door de thans dreigende huurverhoging nog verder op de spits zou worden gedreven.

De Groot kon op dat moment nog niet voorzien, dat enkele weken later zijn eenheidsidylle op dit punt andermaal wreed zou worden verstoord. Toen stemden de PvdA en PSP-fracties in de Tweede Kamer - evenals de afgevaardigden der regeringspartijen - namelijk tegen een communistisch amendement op het ontwerp huurwet, dat beoogde pas op een later tijdstip over de datum van ingang voor een eventuele huurverhoging te beslissen en deze in elk geval niet per 1 juli te doen ingaan.

Weinig beter verging het een communistische motie, die het recht van de huurder op een behoorlijk onderhoud van de woning door de huiseigenaar wilde vastleggen. Hoewel de CPN-fractie tegemoet kwam aan bepaalde bezwaren van PvdA- en PSP-zijde tegen een deel van de motie, kreeg zij toch alleen maar de bijval van de PSP.

De voorzitter van de CPN gaf in zijn mei-rede evenwel nog twee andere, overbekende uitgangspunten voor de communistische eenheidspolitiek aan, t.w. in de eerste plaats de strijd tegen het Westduitse militarisme en het plan voor een multilaterale atoommacht en in de tweede plaats de strijd vóór "verdediging en vernieuwing van parlement en democratie". Met dit laatste had De Groot het oog op de "verontrustende ideeën van de politici Cals. en Oud" tot herziening

van de structuur van ons parlementaire stelsel. Hij betoogde, dat het ware doel van hun plannen niet verbetering van de parlementaire methoden was, maar "het beperken en uitschakelen van de arbeidersvertegenwoordiging". Hiertegen was z.i. "de eenheid van alle democraten" nodig.

Dat de partijleiding deze kwestie hoog opneemt, bleek ten overvloede uit een serie artikelen van Paul de Groot, die eind mei in "De Waarheid" verschenen, waarbij hij uit de geschiedenis van parlement en kiesstelsel putte om aan te tonen, dat "districtenstelsel en rechteloosheid voor de arbeiders" vanouds bij elkaar behoren.

Als verder liggend motief van de gewraakte plannen noemde CPN-leider ditmaal - toonbeeld van communistische logica? - "het kneedbaar maken van het Nederlandse parlement in dienst van West-Duitsland".

Gemeenteraadspolitiek

Inziende, dat voor de eenheidspolitiek van de partij vooral plaatselijke situaties van belang kunnen zijn, heeft de CPN-leiding op het jongste partij-congres en bij de voorbereiding daarvan bijzondere aandacht besteed aan het gemeenteraadswerk.

Gesteld wordt, dat de gemeenteraden een bij uitstek geschikt milieu vormen voor communisten, socialisten en voor een ieder die progressief denkt, om tot actie te komen voor "direct uitvoerbare eisen".

Het spreekt welhaast vanzelf, dat de CPN in het bijzonder het beginsel der gemeentelijke autonomie aangrijpt als uitgangspunt voor dit streven. Reeds in haar program "voor uitbreiding van de democratie" van begin 1960 wierpen de communisten zich trouwens op als verdedigers van deze autonomie tegenover landsoverheid en monopolies, die er naar hun visie op uit zouden zijn de gemeentelijke zelfstandigheid aan te tasten.

Partijbestuurslid Harry Verheij, de verantwoordelijke man voor het gemeenteraadswerk van de CPN, betoogde in zijn discussiebijdrage op het jongste partijcongres, dat de gemeentebesturen vooral door de financiële politiek van de regering in moeilijkheden geraakten. De laatste aanslag op de gemeenten was volgens hem de bestedings- of investeringsbeperking, die in februari met een half jaar werd verlengd.

Door tegen een dergelijke politiek eensgezind op te treden konden de gemeentebesturen z.i. echter uitgroeien tot "democratische steun-

punten voor de plaatselijke bevolkingsgroepen en hun belangen tegenover de rechtse regering en de monopolies". (In een der congresresoluties vinden we dezelfde omschrijving terug.) Verheij verwachtte met het oog hierop van de communistische raadsleden in en buiten de gemeenteraad "de breedst mogelijke activiteit", teneinde zo te komen tot "een wending" in de gemeentepolitiek, tot een initiatiefrijk optreden. Met een terugblik naar het verleden merkte partijsecretaris Jaap Wolff in "Politiek en Cultuur" van mei j.l. hierover op: "het werk in de gemeenteraden mag niet worden teruggebracht tot negatief en zgn. ontmaskerend optreden, alsof het in deze lichamen uitsluitend om reactionairen gaat".

Dat de communisten met hun beklemtoning van de gemeentelijke autonomie - met name in financiële zaken - thans vooral beogen een uitvalsbasis te vinden voor hun agitatie tegen de loonpolitiek der regering, verrieden zij door hun enthousiaste reacties op het besluit van de Raad van Opsterland om de gemeente-classificatie op te heffen en de salarissen voor het gemeentepersoneel te verhogen. In de discussiegrondslag voor het jongste partijcongres werd dit besluit een voorbeeld genoemd voor de gemeentebesturen om salarisverbetering voor het personeel door te kunnen voeren. De CPN streefde naar uitvoering van dezelfde maatregel in "zoveel mogelijk" andere gemeenten. De opheffing van de gemeente-classificatie - aldus de discussiegrondslag - zou dan ook "een stimulans zijn voor algehele verbetering van de positie van het overheidspersoneel".

Het feit, dat een aantal andere gemeenten, w.o. Utingeradeel, het voorbeeld van Opsterland inmiddels volgde, kon het enthousiasme dat communisten uiteraard alleen maar vergroten; evenals trouwens de adhaesiebetuigingen van een groot aantal andere gemeenten - toegezonden aan de Minister van Binnenlandse Zaken - waarin aangedrongen wordt op algemene afschaffing van de gemeente-classificatie. Fred Schoonenberg, redacteur-binnenland (en parlementair redacteur) van "De Waarheid", schreef hierover in de partijkrant een brede beschouwing. De kwestie herleidend tot de eenheidspolitiek van de partij, stelde hij o.m.: "De algemene beweging voor afschaffing heeft in de gemeenteraden laten zien, dat de CPN, PvdA en PSP op dit punt een gemeenschappelijk standpunt hebben". Gezien ook de steun, welke deze houding z.i. bij de plaatselijke bevolking ondervond, was het voor de communisten zaak ook buiten de gemeenteraden activiteiten te ont-

plooien ter ondersteuning van de eis tot afschaffing der gemeente-classificatie.

Enigszins bezijden de waarheid merkte deze journalist nog op, dat "als bekend mag worden verondersteld, dat de communisten altijd tegen het bestaan van de gemeente-classificatie zijn geweest". (Zelfs de CPN-discussiegrondslag van januari 1964 sprak alleen nog over het "zoveel mogelijk" opheffen van de gemeente-classificatie. Destijds kon de partijleiding de actie der andere gemeentebesturen echter nog niet voorzien!).

Kennelijk wilde de schrijver dan ook - volgens beproefd propagandistisch recept - een weg bereiden voor de mythe, dat de actie tegen de gemeenteclassificatie aan communistische initiatieven was ontsproten, dat de CPN er de gangmaakster van was geweest.

Contact met zusterpartijen

De welhaast spreekwoordelijke beduchtheid van de CPN-leiding voor fractievorming en inbreuken op de autonomie der partij houdt nog niet in, dat zij alle contact met de zusterpartijen en elke mededeelzaamheid over de geschillen in de communistische beweging schuwt.

Wel maakte De Groot in zijn bekende rede voor het partijbestuur van 18 juli 1963 - de basis ook van de discussiegrondslag voor het laatste congres - het voorbehoud, dat alle contacten van de CPN met andere partijen "althans zolang de eenheid niet is hersteld" uitsluitend door middel van daartoe door het partijbestuur gekozen delegaties zouden worden onderhouden. Elk "individueel contact" diende te worden beëindigd.

Uit dien hoofd bleef niet alleen ruimte bestaan voor bilaterale partij-ontmoetingen (zoals in het jongste verleden resp. met PCI en PCF), maar ook voor de afvaardiging van partijbestuurders naar congressen van zusterpartijen. Vandaar bijv., dat de CPN zich eind april op het jongste jaarfeest van het Franse partijdagblad "l'Humanité" kon laten vertegenwoordigen door haar secretariaatslid (thans ook hoofdredacteur van "Politiek & Cultuur") Jaap Wolff, en eind mei op het jaarfeest van het Belgische partijblad "Rode Vaan" (Drapeau Rouge) door partijbestuurder en Waarheid-directeur W. van 't Schip en het Amsterdamse districtsbestuurslid H. Helmers. Voorts werd het medio mei in Parijs gehouden 17e PCF-congres namens de CPN bijgewoond door

haar politiek secretaris H. Hoekstra (tevens belast met het onderhouden van de buitenlandse verbindingen) en zijn assistent, het lid van het dagelijks bestuur M. Meijer.

Ook wat de voorlichting over de geschillen binnen de communistische wereldbeweging betreft, blijft de CPN zich richten naar De Groots instructie van vorig jaar, luidend: "Wij moeten het stilzwijgen verbreken en geregeld onze lezers inlichten en voorlichten over deze strijd". Zo wijdde "De Waarheid" in de voorbije maand weer vele kolommen aan de dusgenoemde "internationale discussie", gewag makend van de talloze verklaringen en communiqués, welke buitenlandse partijen daarover het licht deden zien.

Tenslotte is in dit kader nog te vermelden, dat de voorbehouden van De Groot ten aanzien van de CPSU hem er niet van weerhielden een in lovende bewoordingen gestelde necrologie te wijden aan de overleden CPSU-secretaris O. Kuusinen. Maar dat was dan ook een van de weinige figuren in de CPSU-leiding, die zich ook na de destalinisatie nog in de sympathie van de CPN-voorzitter mochten verheugen.

Linkse oppositie in de CPN

De kwestie Henk Seewald

De laatste maanden is in de CPN rond de figuur van de geroyeerde Amsterdamse CPN-er Henk Seewald een oppositie-groepje ontstaan. Gedeeltelijk worden de opponenten gedreven door verontwaardiging over het onrecht dat Seewald persoonlijk door de CPN-leiding zou zijn aangedaan, gedeeltelijk door misnoegen over de huidige, ver doorgevoerde en opportunistisch geachte eenheidspolitiek van de CPN.

Seewald, ex-vakbondsbestuurder van "De Grafische"-EVC '58, werd in augustus 1962 bij de partijdrukkerij Heiermann & Co ontslagen wegens "onachtzaamheid en nalatigheid". Hij verzette zich hevig tegen deze z.i. onrechtvaardige behandeling en maakte de zaak aanhangig bij de partijleiding, die hem echter de raad gaf zijn ontslag te accepteren en zich niet schuldig te maken aan "partijvijandig optreden". Seewald weigerde zich aanvankelijk bij dit advies neer te leggen, maar moest uiteindelijk toch per 1 februari 1963 het partijbedrijf verlaten. Ook na deze datum bleef hij echter fel ageren tegen zijn ontslag dat hij een symptoom achtte van groeiende corruptie in de CPN-leiding.

Medio juni 1963 verspreidde hij onder een aantal partijgenoten een gestencilde brief van 13 pagina's, getiteld: "Ontwerp voor een

zelfkritische discussie". In dit verweerschrift oefende Seewald scherpe kritiek uit op sommige z.i. dictatoriaal handelende partijbestuurders, "die het beginsel van het democratisch centralisme met voeten traden". Seewald werd daarop in november 1963 als lid van de CPN geroyeerd.

Begin januari 1964 hervatte Seewald de verspreiding van zijn brief van juni 1963 in partijkringen, nu voorzien van een bijlage, waarin hij de onrechtmatigheid van zijn roeyement naar voren bracht en heftig fulmineerde tegen de partijbestuurders Jaap Wolff en Wim van het Schip, en vooral tegen de Amsterdamse districtssecretaris Rinus Haks, "controlerend geneesheer van alle smerige zaakjes in het district Amsterdam".

De CPN-partijbestuursvergadering dd. 25/26 januari 1964, waarop de discussiegrondslag voor het 21ste congres werd goedgekeurd, was voor Seewald aanleiding tot uitgifte van een derde brief, die meer dan beide vorige een algemene kritiek gaf op het politieke beleid van de CPN-leiding. Uit deze derde, 10 pagina's omvattende brief bleek dat er inmiddels een "Seewald-groep" gevormd was, bestaande uit "bedrijfsarbeiders en kameraden uit de buurtafdelingen", die zich ten doel stelde "een openhartige discussie te bewerkstelligen over de huidige gang van zaken binnen onze partij". In de eerste plaats richtte de "Seewald-groep" haar kritische pijlen op "de rechtse opvattingen in de CPN over de taak van de communisten in de vakbeweging", in het bijzonder op "het kritiekloos nahollen van de rechtse NVV-leiding". Verder werden de CPN-leiding revisionistische opvattingen verweten inzake de internationale ideologische vraagstukken, b.v. met betrekking tot de verhouding met Joegeslavië. De Seewald-groep riep de afgevaardigden naar het 21ste congres op om een eind te maken aan het revisionistische regiem van de omhooggevallen "familie-clan Hoekstra - Jaap Wolff - Haks".

Enkele weken na het CPN-congres bracht Seewald een vierde brief in omloop, getiteld: "Het Marxisme-Leninisme is maar wat verouderde rommel." Aldus namelijk zou de secretaris van het partijbestuur zich zeer recentelijk hebben uitgedrukt. Het blijkt, zo betoogde Seewald, dat de meeste partijbestuurders noch van het Marxisme, noch van het Leninisme ook maar iets begrepen hebben. Hij constateerde in de politiek van de CPN-leiding dan ook een volkomen loslaten van alle beginselen, wat z.i. duidelijk tot uiting kwam in de discussiegrondslag,

"die nog het best te vergelijken is met het verkiezingsprogram van de SDAP in 1939".

De brieven van Seewald tonen, dat hij en zijn groepje medestanders een onmiskenbaar "linkse oppositie" voeren, die echter sterk persoonlijk gericht is tegen enkele vooraanstaande partijbestuurders. Merkwaardigerwijs benaderen zij in hun streven naar openlijke discussie en een meer democratische gang van zaken in de CPN, de ideeën van de rechtse oppositie-groep, de SWP. Van enige persoonlijke toenadering tot de "politieke clochards van De Brug", zoals deze groep door Seewald c.s. wordt genoemd, is echter geen sprake.

Hoewel de "Seewald-groep" dus een linkse oppositie voert, zijn er geen aanwijzingen die duiden op pro-Chinese activiteiten. Seewald zelf heeft zich na de verschijning van het blaadje "De Rode Vlag" in april j.l. nadrukkelijk van deze pro-Chinese uitgave gedistancieerd.

De Rode Vlag

Medio april j.l. werd in partijkringen onder de kop "De Rode Vlag" een gestencild blad verspreid, dat zich onomwonden schaarde achter de communistisch-Chinese politiek. De redactie, die zich niet met name bekend maakte, betoogde dat "een aantal (kader) leden van de CPN, die reeds voor het 21ste congres enige andere uitgaven brachten", dit blaadje periodiek in omloop zullen brengen.

Inderdaad zijn er in de verstreken maand februari naast de "Seewald-brieven" nog een tweetal anonieme geschriften verschenen. Een ervan was een persoonlijke aanval op de CPN-voorzitter Paul de Groot, wiens benadering van de geschillen in de internationale, communistische beweging "onmarxistisch" werd genoemd en wiens stellingen over de houding van de CPN in deze geschillen als "absurd" werden betiteld. Dit schrijven van vier pagina's was ondertekend met "Marxistisch-Leninistisch Front". Het andere geschrift was genaamd: "Voor een kritische discussie over de discussiegrondslag voor het 21ste congres der CPN", een formulering die eerst aan de "Seewald-groep" deed denken, doch bij nadere bestudering kenmerkten de pro-Chinese tendenzen en de uitwerking van de problematiek, dit uit 10 pagina's bestaande pamflet als een voorloper van "De Rode Vlag".

De redactie van "De Rode Vlag" stelt dat de strijd tegen het revisionisme in de CPN een actuele, dringende taak is geworden. Het congres, waar alle werkelijke kritiek werd geweerd, aldus het blad,

heeft de CPN nog verder op het rechtse, hellende vlak van het revisionisme gebracht. Wij bestrijden de huidige CPN-leiding, zo betoogde de redactie, omdat zij in de internationale, ideologische geschillen stelling neemt vóór de revisionistische opvattingen van Togliatti, Chroestsjow, Thorez e.a. Als de Chinese partij schuldig is aan fractievorming omdat zij probeert haar eigen opvattingen te verspreiden, dan was ook Lenin een fractievormer. De geschiedenis zal leren of de CP-China als minderheid verkeerd gehandeld heeft of niet, zo besloot "De Rode Vlag".

De verschijning van dit pro-Chinese periodiek is ook in andere links-extremistische kringen niet onopgemerkt gebleven. Het trotskistische maandblad "De Internationale" ziet in "De Rode Vlag" een symptoom van de groeiende ontevredenheid onder de kaderleden van de CPN over de onmogelijkheid van een vrije discussie binnen de partij. "De Brug", orgaan van de SWP, meende dat voor kritiek op de interne gang van zaken in de CPN een nieuw orgaan niet noodzakelijk is, omdat "ook de voorstanders van het Chinese standpunt - hoewel ten stelligste door ons verworpen - in ons blad aan het woord kunnen komen". Verder constateerde "De Brug" dat de pro-Chinese oppositie in de CPN - in tegenstelling tot de oppositie Gortzak-Wagenaar in 1957 - voornamelijk op jongeren steunt en niet in de eerste plaats gericht is tegen partijvoorzitter Paul de Groot, maar tegen de jongere generatie Hockstra-Wolff-Haks.

Zoals hiervoren reeds is vermeld, heeft Henk Seewald zich enkele weken geleden duidelijk van de pro-Chinese oppositie gedistancieerd. Hij noemde "De Rode Vlag" een "produkt van Belgisch-Chinese scheurmakers", waarvan de Amsterdamse CPN'er Chris Bischoff "de voornaamste zegsman in Nederland" zou zijn. Bedoelde Bischoff is ex-districtsbestuurder van het CPN-district Amsterdam. Hij werd in juli 1963 geschorst in zijn functie van districtsinstructeur, nadat hij op eigen initiatief bij de Chinese vertegenwoordiging in Den Haag propagandalectuur had aangevraagd en verspreid onder partijgenoten.

Hoewel aangenomen mag worden dat verschillende leden van de "Seewald-groep" en van "De Rode Vlag" bij het CPN-secretariaat bekend zijn, ontkende het partijsecretariaat in "De Waarheid" van 22 april j.l. ten stelligste dat er in de afgelopen maanden, behalve ten aanzien van Seewald, nog andere roeyementen hadden plaats gevonden. Zeer waarschijnlijk heeft de vrees voor uitgebreide publicaties in de

"burgerlijke pers" de CPN-leiding in dit opzicht tot zelfbeheersing genoopt.

Processen

Op donderdag 14 mei deed het Gerechtshof te Leeuwarden in hoger beroep uitspraak in de zaak Finsterwolde. Op 5-12-1963 had de Rechtbank te Groningen in deze zaak vonnis gewezen en terzake van valsheid in geschrifte straffen uitgedeeld aan de daarbij betrokken communisten, variërend van zes weken tot vier maanden (Zie MO nr. 12 - 1963).

Zowel de raadsleden Jan Siemons (wethouder), Hindrik Schuur, Adolf Bakker en Harm Haken, alsmede de gemeenteambtenaren Sybertus Kalksma en Siemon Frikken kregen thans belangrijk lagere straffen. De tot 4 maanden veroordeelde Haken zag zijn straf gewijzigd in 8 weken, waarvan de helft voorwaardelijk. De straf van wethouder Jan Siemons werd van 2 maanden veranderd in drie weken. De vier overigen kregen eveneens vermindering van straf tot drie weken. Door aftrek van voorarrest werden alle veroordeelden op twee na op vrije voeten gesteld. Jan Siemons wachtte toen nog drie weken opsluiting, doordat deze inder tijd slechts enkele uren in voorarrest werd gehouden. Harm Haken moest nog 11 dagen uitzitten.

Naar aanleiding van deze rechtsbedeling merkte "De Waarheid" op teleurgesteld te zijn, dat het Hof niet tot vrijspraak heeft besloten. Tenslotte moest een ieder erkennen, dat het slechts ging om een administratieve slordigheid, waarvan niemand enig persoonlijk voordeel kon of wilde hebben en waardoor aan niemand schade was berokkend.

In de periode die aan het hoger beroep voorafging, heeft "De Waarheid" bij herhaling als haar zienswijze naar voren gebracht, dat er slechts één uitspraak mogelijk was, n.l. vrijspraak. In een artikel van 17 april kwam deze krant tot de conclusie, dat "Justitie" het recht niet heeft communisten anders te behandelen dan (frauderende) bankdirecteuren, burgemeesters of gemeentesecretarissen en ook het recht mist medewerking te verlenen aan een politieke rel.

De zaak l'Ecluse

Een andere rechtzaak waarbij de CPN is betrokken, is de zaak l'Ecluse. Deze oud-politiek delinquent diende een aanklacht tegen "De Waarheid" in naar aanleiding van een artikel in dit blad dd. 9-3-1963

over zijn gedrag in de bezettingstijd. W. l'Ecluse vorderde van "De Waarheid" een schadeloosstelling van f 106.000,- wegens aantasting van zijn eer en goede naam. Naar aanleiding hiervan legde zijn advocaat op het pand Felix Meritis conservatoir beslag. Dit pand is een vermogensbestanddeel van de Stichting Bepenak (Stichting tot bevordering van de pers van de Nederlandse arbeidersklasse), die zoals bekend het CPN-dagblad uitgeeft.

Op 12 mei j.l. bepaalde de Rechtbank te Amsterdam, dat de pleidooien in deze zaak op 9 december 1964 zullen worden gehouden. Als gevolg hiervan zal er naar alle waarschijnlijkheid pas in januari 1965 een uitspraak hierover mogen worden verwacht. Het beslag dat op het partijgebouw van de CPN is gelegd, zal zodoende tot dan toe worden gehandhaafd.

Inmiddels maakten persberichten er gewag van, dat de gemeente Amsterdam het pand Felix Meritis zou willen kopen. De geschiedenis van Felix Meritis (d.i. "gelukkig door verdienste") gaat terug tot 31-10-1788. Weleer werd binnen zijn muren voor de burgerij geconcerteerd. Felix Meritis was de eerste concertzaal van de stad Amsterdam. Dit gebouw in oude stijl herstellen en voor het oorspronkelijke doel weer in gebruik nemen acht Amsterdam een lofwaardige aangelegenheid. Te meer waar Felix Meritis als gevolg van een geprojecteerde doorbraak in dit stadsgedeelte nog gunstiger zal komen te liggen.

Als gevolg van de "politieke" publiciteit rondom de onderhandelingen van de gemeente Amsterdam met de communistische eigenaren, heeft de CPN zich waarschijnlijk uit prestige-overwegingen gehaast te verklaren niet van zins te zijn Felix Meritis te verkopen. De partijleiding zal hoogstens - evenals aan verenigingen - ook aan de gemeente Amsterdam zaalruimte willen verhuren. Door deze gang van zaken is de waarde van Felix Meritis voor de CPN zeker gestegen en lijkt het niet onwaarschijnlijk, dat de gemeente Amsterdam, als de CPN alsnog tot verkoop zou overgaan, een belangrijk hoger bedrag dan eerst zal moeten betalen.

Vastgesteld moet n.l. worden, dat verkoop van het pand tegen een goede prijs voor de CPN op den duur het beste is, daar het zich in de huidige verhoudingen nu eenmaal moeilijk gunstig laat exploiteren door communistische eigenaars.

H O O F D S T U K I I I

ACTIVITEITEN VAN DE COMMUNISTISCHE HULPORGANISATIES

Vredesbeweging

De Wereldvrederaad (WVR) heeft zich in de afgelopen maanden voornamelijk bezig gehouden met de uitwerking van de plannen, die tijdens de presidiumzitting van september 1963 te Wenen bekend werden gemaakt. Prof.dr. L. Bernal, voorzitter van de WVR, kondigde destijds reeds voor 1964 een tweetal conferenties aan, t.w. een Europese conferentie voor ontspanning en veiligheid en één voor de vorming van een atoomvrij Middellandse Zeegebied.

In zijn inleiding - wegens ziekte van Bernal zelf, voorgelezen door de Engelsman Ivor Montague - wees hij er toen op, dat de eerstbedoelde conferentie uitdrukking diende te geven aan de vastberadenheid van de Europese volkeren om het uitbreken van een volgende oorlog te verhinderen. Bernal droeg de nationale (communistische) vredescomité's op het hunne voor het welslagen daarvan bij te dragen.

Thans is de voorbereiding van deze conferentie in een gevorderd stadium gekomen. De WVR maakte hierbij gebruik van een in het verleden reeds meermalen toegepaste taktiek: de organisatie van de conferentie werd toevertrouwd aan een daarvoor in het leven geroepen internationaal voorbereidingscomité. Als voorzitter-trekpleister werd aangewezen de bekende Oostenrijkse schrijver dr. Robert Jungk, doch als de "echte" leider trad op de Westduitse secretaris Walter Diehl. Deze laatste maakt deel uit van het te Wenen gevestigde Internationale Instituut van de Vrede, dat beschouwd kan worden als het secretariaat van de WVR.

Het voorbereidingscomité belegde op 11 en 12 april j.l. een bespreking in de Oostenrijkse hoofdstad, waaraan 29 personen uit 19 landen deelnamen. Nederland werd vertegenwoordigd door mevrouw dr. M.B. Minnaert-Coelingh, lid van de werkcommissie van de Nederlandse Vredesraad (NVR), tevens lid van de WVR. Tijdens deze voorbespreking werd o.m. besloten de conferentie in november 1964 te Salzburg te doen plaats vinden.

De conferentie voor de vorming van een atoomvrije zône in het

Middellandse Zeegebied zal van 5 tot 9 juli a.s. in Algiers worden gehouden. Vredesbewegingen van alle landen rond de Middellandse Zee, organisaties en personen in deze staten, die zich voor de vrede beijveren zijn er voor uitgenodigd. Men schijnt voornemens te zijn een delegatie naar Rome te zenden, teneinde Paus Paulus VI een uiteenzetting te geven over het doel van het overleg.

Zoals bekend heeft de Sowjet-Unie eind januari j.l. via een memorandum de landen rond de Middellandse Zee en de grote mogendheden voorgesteld het betrokken gebied tot een kernvrije zône te verklaren. Het presidium van de WVR heeft tijdens zijn laatste zitting (Boedapest 25-27 april 1964) o.m. deze kwestie wederom ter sprake gebracht. Er werd een oproep uitgegeven, waarin niet alleen de vorming van een atoomvrije zône in Midden-Europa, doch ook in het Middellandse Zeegebied werd geëist.

Aan het slot van de zitting werd besloten het volgende wereldvredescongres in de zomer van 1965 te doen plaats vinden. Helsinki en Wenen worden als mogelijke plaats van samenkomst genoemd.

Vrouwenbeweging

Actie tegen de NAVO-conferentie

De actie, die de Amerikaanse pacifistische vrouwenorganisatie "Women's International Strike for Peace" (WISP) op touw zette tegen de NAVO-conferentie op 12, 13 en 14 mei j.l. in Den Haag, droeg oorspronkelijk een niet zo onschuldig en vreedzaam karakter als de organisatrices en met hen een groot deel van de Nederlandse pers, wilden doen geloven. De antwoorden van de Minister van Justitie op vragen van het Tweede Kamerlid van de Pacifistisch Socialistische Partij (PSP) Bruggeman laten daarover geen twijfel bestaan. De bewindsman deelde mede, dat men in kringen van de deelnemende organisaties van plan was geweest tijdens de conferentie de openbare orde te verstoren. Men wilde bij het demonstreren de politievoorschriften overtreden om vervolgens een houding van lijdelijk verzet aan te nemen. Op grond daarvan werd aanvankelijk aan de buitenlandse deelnemers de toegang tot ons land geweigerd.

Nadat de leiding van de WISP op 11 mei had verklaard, dat noch zij, noch de door haar bemiddeling uitgenodigde deelnemers zich aan ordeverstoringen zouden schuldig maken, werd het verbod om ons land binnen te komen ingetrokken. Wel moesten de buitenlanders bij de

grens een verklaring tekenen, waarin zij beloofden zich stipt aan de bevelen van de politie te zullen houden.

Aan de activiteiten van de WISP, die beperkt bleven tot het houden van een conferentie in het gebouw "Op Gouden Wieken" in Scheveningen en een demonstratie vóór de Julianakazerne, de vergaderzaal van de NAVO, namen naar schatting 7 à 800 buitenlandse vrouwen deel. Onder hen bevonden zich verscheidene actieve communisten. Het grootste aantal, circa 500, kwam uit West-Duitsland. Zij behoorden tot de communistische Westduitse mantelorganisatie de "Westdeutsche Frauen Friedensbewegung". Ook leden van de neutrale, doch door communisten geïnfiltreerde organisatie "Feldzug für Abrüstung und Frieden" namen aan de WISP-acties deel. Hun leidster was prinses Olga Zur Lippe uit Wiesbaden, een achternicht van Z.K.H. Prins Bernhard. Amerika was vertegenwoordigd door 60 à 70 vrouwen. Zij stonden onder leiding van Mary Clarke-Solnit, een van de vooraanstaande leden van de WISP. Uit Engeland arriveerde een honderdtal dames. Een van haar leidsters was Mevr. A.E. Bernal, echtgenote van de WVV-voorzitter. Voorts kwamen uit België 24 deelneemsters, onder leiding van Francina Chome-Lyna, voorzitter van de communistische Belgische "Rassemblement des femmes pour la paix".

De overige deelnemende dames kwamen uit de andere NAVO-landen, met uitzondering van Turkije, welk land niet vertegenwoordigd was. Op de conferentie en tijdens de demonstratie deden zich geen ordeverstoringen voor.

Aan een op 12 mei 's avonds georganiseerde demonstratie van het communistische Haagsche Vredescomité, namen slechts 225 personen deel. Het was een rustige betoging, waarvoor van de zijde van het publiek nagenoeg geen belangstelling bestond. Men gedroeg zich geheel overeenkomstig de aanwijzingen van de politie.

Jeugdbeweging

De Volkeltocht

Ook dit jaar organiseerden communistische jongeren met Pinksteren een protestfietstocht tegen de aanwezigheid van atoomwapens in Nederland. Alhoewel de organisatoren er in geslaagd waren ook niet-communistische jongeren, met name die uit ultra-pacifistische kringen voor de tocht te interesseren, lag het totaal aantal deelnemers aanzienlijk lager dan in 1963. Ten dele werd dit veroorzaakt doordat dit jaar

veel minder oudere communisten aan de tocht deelnamen. Ook was het aantal jonge pacifisten dat meefietste blijkbaar veel geringer dan waarop de communisten gehoopt hadden. Het communistische Volkelcomité, waarin de boventoon wordt gevoerd door het ANJV, had zich zeer optimistisch getoond na de in februari j.l. begonnen samenwerking tussen de Nederlandse Vredesraad (NVR) en het Volkelcomité enerzijds en het pacifistische Comité 1961 voor de Vrede anderzijds. Die samenwerking resulteerde, zoals bekend, in eerste instantie in de op 4 april j.l. in Amsterdam gehouden gezamenlijke anti-kernbomdemonstratie.

Een bericht in "De Waarheid" van 8 mei meldde, dat een zestal jongerenorganisaties de Volkeltocht van dit jaar op die zelfde grondslag van samenwerking zou organiseren. Evenals het ANJV en de Organisatie Progressief Studerende Jeugd (OPSJ), riepen pacifistische organisaties de jongeren op deel te nemen aan de fietstocht. De andere organisaties waren de Pacifistisch Socialistische Jongeren Werkgroep (PSJW), de Werkgroep Anti-Militaristische Studenten (WAS), de Jongerenwerkgroep "Kerk en Vrede" en de Socialistische Jeugd van Nederland (SJ).

Het resultaat was desondanks niet indrukwekkend. Het CPN-dagblad gaf op 19 mei een uitvoerige reportage van het verloop van de protesttocht, zonder evenwel ook maar één exact getal inzake de deelnemers te noemen. Alle nadruk werd in het krantenverslag gelegd op het feit dat dit jaar voor het eerst een bundeling van krachten plaatsvond.

Op zaterdag 16 mei gingen in Volkel 445 fietsers van start, tegen 589 in 1963. Met de deelnemers op brommers, motoren en in auto's meegerekend, vertrokken dit jaar in totaal ca 700 personen. Bij aankomst in Arnhem waren er 11 fietsers bijgekomen.

Op Pinksterzondag werd verder gereden naar Soest. In Ede sloten zich 150 wielrijders bij de hoofdgroep aan, die op zaterdag uit Rotterdam en Den Haag waren vertrokken en de nacht in een jeugdherberg in Elst (gemeente Amerongen) hadden doorgebracht. Bij de vliegbasis Soesterberg lieten de deelnemers tientallen ballonnetjes met foto's van een vorige tocht op. Bij aankomst in Soest bedroeg het aantal fietsende deelnemers 606. Tweede Pinksterdag ging het via Hilversum naar Amsterdam, waar in de middag circa 1100 protesterenden arriveerden.

Het was de bedoeling dat de eventuele deelnemers uit het Noorden van het land per bus naar Volkel gebracht zouden worden om vandaar uit per fiets te kunnen meerijden, doch van dit voornemen is weinig te-

rechtgekomen.

De belangstelling van het publiek was evenals vorige jaren vrijwel te verwaarlozen. Over het geheel genomen maakte de tocht ondanks het fraaie weer een matte indruk.

Aan de meetings werd dit jaar minder aandacht besteed dan anders. De belangrijkste bijeenkomst vond plaats in Amsterdam. Deze werd door 1500 personen, o.w. Paul de Groot, bijgewoond. Het woord werd gevoerd door Joop Yisberg, secretaris van de OPSJ, René Eybersen namens de Jongerenwerkgroep "Kerk en Vrede" en Jaap Talsma, voorzitter van de PSJW. René Eybersen betoogde dat in Nederland wel aanleiding was gevonden het 15-jarig bestaan van de NAVO feestelijk te herdenken, maar dat het blijkbaar moeilijker was geweest het feit van de bevrijding te vieren. "Onze regering acht de beëindiging van de grootste misdaad van deze eeuw minder belangrijk dan de voorbereiding van de grootste misdaad aller tijden", aldus Eybersen.

De laatste spreker was Bart Schmidt, voorzitter van het ANJV. Hij wees op het grote gevaar van de vorming van een multilaterale kernmacht, waarin ook Duitsland zeggenschap zou krijgen. Hij pleitte met klem voor een Nederland, vrij van atoomwapens. Aan het eind van de bijeenkomst werd een desbetreffende motie aangenomen, gericht aan de regering en het parlement.

H O O F D S T U K I V

COMMUNISTISCHE ACTIVITEITEN IN HET BEDRIJFSLEVEN

Een CGIL-vestiging te Brussel

De grootste Italiaanse vakcentrale, de bij het Wereldvakverbond aangesloten CGIL, die - in tegenstelling tot de overheersende opvattingen in het WVV - is geporteerd voor toenaderingspogingen tot de Euromarkt, heeft enkele maanden geleden te Brussel een kantoor geopend (26, Place E. Flagey). Het WVV gaf de CGIL hiertoe desverlangd toestemming - zie MO 12/1963. Dit "Bureau voor studie en documentatie inzake de economische en sociale problemen van de EEG" heeft in het eerste kwartaal van 1964 aan vele instanties van zijn oprichting kennis gegeven; voor wat Nederland betreft o.m. aan het Centrum voor Eenheid en Klassenstrijd en aan de "oude" EVC.

Het bureau stelt zich voor - aldus de betreffende circulaire - ten behoeve van de CGIL op te treden als informatie-centrum voor een grondiger kennis van de EEG en de daarmee verbonden organisaties op vakbonds-, industrieel en economisch gebied. Het telt twee functionarissen: de communist I. Tabarri en de Nenni-socialist B. Colle. Hun werk schijnt in de praktijk neer te komen op het lezen van een aantal periodieken; artikelen over de Europese integratie zenden zij aan hun hoofdbestuur in Rome. Met de belangenbehartiging van Italiaanse werkrachten in het buitenland (voor zover die bij de CGIL zijn aangesloten) heeft het bureau generlei bemoeienis.

De CGIL hoopt, dat haar vertegenwoordigers in de toekomst in EEG-commissies zitting mogen nemen, naast de gedelegeerden van vakorganisaties aangesloten bij het IVVV en het ICV. Voorshands ziet het er echter niet naar uit, dat de CGIL in dit opzicht zal slagen. Zelf meldde zij in een "bulletin d'information" van januari 1964, dat het Europese secretariaat van het IVVV te Brussel niet alleen nog eens heeft bevestigd geen contact met het Brusselse CGIL-bureau te willen hebben, maar bovendien de instellingen van de EEG heeft verzocht eenzelfde gedragslijn te volgen.

Wereldvakverbond, Chinezen, Joegoslaven en EEG

"Het is te betreuren, dat in politieke kwesties als het kern-

stopverdrag van Moskou en de vreedzame coëxistentie, sommige gedelegeerden een standpunt innemen, dat in strijd is met de reeds aanvaarde algemene politiek van het WVV. De vertegenwoordiger van de Chinese vakbeweging verklaarde niet akkoord te gaan met de koers uitgestippeld door de algemeen secretaris Saillant." Deze passage komt voor in een verslag over de jongste zitting van het WVV-bestuur (Sofia, 18-21 maart 1964), opgenomen in het mei-nummer van "World Trade Union Movement", het maandblad van het WVV.

De verhoudingen in de internationale communistische vakbeweging vormen een getrouwe afspiegeling van die op het politieke en staatkundige vlak. De controverserige Sowjet-Rusland/China kwam de laatste tijd in alle WVV-bijeenkomsten voor het voetlicht. Behalve in de vorengevoerde zitting was dat met name het geval tijdens de bijeenkomst van het bestuurscollege van de VVI-Metaal (Praag, 9-12 januari 1964) en enige maanden later in de conferentie van de VVI-Overheidsperoneel (Praag, 10-15 april). De Chinezen lanceerden hier in heftige taal de - op zichzelf uiteraard niet onjuiste - beschuldiging, dat de WVV-leiding de buitenlandse politiek van de Sowjet-Unie propageert. Voor zover uit de publicaties daarover viel op te maken, oogstte het Chinese optreden alleen bijval bij de vertegenwoordigers van Albanië, Noord-Korea en Noord-Vietnam.

Ook tijdens de WVV-conferentie voor werkende vrouwen, die van 11 tot 16 mei j.l. in Boekarest werd gehouden, kwamen al direct na de opening tegenstellingen aan het licht. Van de kant van het WVV-secretariaat werd voorgesteld een Joegoslavische gedelegeerde in het presidium van de conferentie op te nemen. (De Joegoslavische vakbeweging is geen lid van het Wereldvakverbond.) De Albanese delegatie ging hier heftig tegen te keer. Ook de Chinese afvaardiging maakte ruzie over de samenstelling van de conferentie-leiding. Het voorstel van het WVV-secretariaat werd echter met zeer grote meerderheid aangenomen.

Afro-Europese vakbondssolidariteit

In de laatste zitting van het Uitvoerend Comité van het WVV te Sofia (18-21 maart 1964) werd ook het denkbeeld van een Afro-Europese solidariteitsconferentie gepousseerd. De verhouding tussen de Euro-markt en de Afrikaanse staten behandelde het WVV reeds tijdens de anti-EEG-bijeenkomst te Leipzig in december 1962. Vervolgens kwam een WVV-commissie "voor eenheid van actie tegen de monopolies" in november

1963 te Leipzig bijeen. Het mei-nummer van "World Trade Union Movement" opent met een artikel over dit onderwerp, geschreven door twee WVV-secretarissen, de Fransman Robert Hernio en de Soedanees Ibrahim Zakaria. Zij stellen o.m., dat de met de EEG geassocieerde Afrikaanse staten door de grote monopolies worden geëxploiteerd en de EEG de industrialisatie tegenhoudt, die zo broodnodig is voor de versnelling van het dekolonisatie-proces. De schrijvers willen geen datum suggereren voor zo'n conferentie ter versterking van de Afro-Europese vakbondssolidariteit, maar zij menen dat de kwestie voor de vakbeweging het overdenken waard is.

Volgens nog niet bevestigde berichten zou het WVV-secretariaat de Joegoslavische vakbeweging bij de organisatie van een dergelijke conferentie willen inschakelen. Joegoslavië, dat veel aandacht aan Afrika besteedt, heeft in 1963 geprobeerd een neutralistische vakbonds-conferentie bijeen te roepen. Hieraan zouden ook diverse Afrikaanse vakbonden deelnemen. Die pogingen zijn echter mislukt, o.m. doordat Indonesië een Afro-Aziatische vakbondsconferentie ging voorbereiden.

H O O F D S T U K V

ANDERE GROEPERINGEN

Opgeheven periodiek

"Socialistisch Perspectief", het door Trotskisten als "intrede-
orgaan" gebruikte blad heeft midden in zijn tiende jaargang opgehou-
den te verschijnen.

De abonnees op "Socialistisch Perspectief" (ondertitel: Onaf-
hankelijk socialistisch blad) ontvingen in stede van het nummer van
15 mei 1964 een breedprakige verklaring van de redactie, die hierop
neerkomt dat het blad ter ziele is. Reeds het 1 mei-nummer was niet
van de pers gekomen. De redactie legde er de nadruk op dat de oorzaken
van haar verstek laten gaan vrijwel geheel gezocht moeten worden in
de moeilijke financiële situatie. Politiek gesproken, zo stelde de
redactie, voorzag "Socialistisch Perspectief" nog steeds in een be-
hoefte. Dit kwam haars inziens dan ook wel tot uiting in abonné-winst,
maar voor een verdere exploitatie zonder astronomische verliezen zou-
den op korte termijn 500 nieuwe abonnementen nodig zijn geweest. Dat
een dergelijk "perspectief" weinig uitzicht op realisering bood,
voelde de redactie wel, al hield zij in dit opzicht een slag om de arm.
1954-1964

Memorerend dat het blad welhaast 10 jaren achtereen - ondanks
de vaak moeilijke omstandigheden - regelmatig was verschenen, sprak
de redactie in haar afscheids-verklaring van een "trotse traditie",
dus niet van een "trotskistische traditie", al zou de feitelijke gang
van zaken daartoe wel enige aanleiding hebben kunnen geven.

Aanvankelijk onder de naam "Perspectief, socialistisch maand-
blad" verscheen het blad voor het eerst op 15 december 1954. Voor
buitenstaanders viel daarin bezwaarlijk een orgaan te herkennen van
de Revolutionair Communistische Partij (R.C.P.), Nederlandse Sectie
van de IVde Internationale.

In een redactioneel artikel werd o.m. gezegd: "Wij stellen ons
voor de ontwikkeling (i.c. de versterking van de Nederlandse socia-
listische arbeidersbeweging) zoveel mogelijk te ondersteunen. Daarbij
zal 'Perspectief' de stem moeten worden van die leden van de PvdA die
de militaire politiek van de partijleiding verwerpen, die de strijd

van de koloniale volkeren voor emancipatie met kracht willen ondersteunen en die in Nederland aan de brede socialistische beweging een dieper socialistisch bewustzijn willen geven."

Het niet meer als openlijke partij-politieke groepering naar buiten optreden van de R.C.P. was het gevolg van een meerderheidsbesluit der partij. Daarbij conformeerde de R.C.P. zich aan de beslissing inzake de intrede-politiek, die het derde wereldcongres van de IVde Internationale kort tevoren had genomen.

Voor de R.C.P. betekende dit een politieke heroriëntatie, die er o.a. op gericht was in de "reformistische" massa-organisaties, met name in de PvdA en het NVV binnen te dringen. In het kader hiervan gelukte het geleidelijk aan invloed te verkrijgen in het in 1955 opgerichte "Sociaal Democratische Centrum in de PvdA" (S.D.C.), o.m. door het bemachtigen van enige zetels in het landelijk bestuur. Naast de hoofdredacteur Theo van Tijn werden nog twee Trotskisten in de redactie van "Perspectief" opgenomen. Toen in april 1956 het voorstel van de redactie werd aanvaard om dit blad aan het S.D.C. over te dragen, kon van een bescheiden trotskistisch succes worden gesproken.

Na de opheffing van het Sociaal Democratisch Centrum (zie hiervoor uitvoerig de maandoverzichten nrs. 6 en 11 1959 en no. 1 1960) bleef het orgaan bestaan als "onafhankelijk socialistisch blad" onder dezelfde redactie, zonder enige organisatorische binding met een bepaalde groep. Deze situatie bleef gehandhaafd tot de huidige opheffing van "Socialistisch Perspectief".

De betrokken redactieleden zijn echter al sinds enige tijd geen lid meer van de Nederlandse Sectie van de IVde Internationale. Zij behoorden tot de zogenaamde meerderheidsgroep daarin, die alle banden met de Sectie heeft verbroken. Er is echter geen reden om aan te nemen dat zij zich niet meer als Trotskisten (en dan natuurlijk: de ware) zouden beschouwen. De laatste jaren kon dus in feite niet meer worden gesproken van een gecamoufleerd partij-orgaan van de IVde Internationale.

De PSP en de NAVO

Op zaterdag 9 mei, drie dagen voor de NAVO-conferentie in Den Haag, hield de Pacifistisch Socialistische Partij-de PSP -in 'Marcanti' te Amsterdam een openbare demonstratieve bijeenkomst met als thema:

"begaanbare wegen naar ontwapening en vrede".

Ondanks de hiervoor gemaakte propaganda - o.m. door verspreiding van een 180.000 pamfletten - woonden toch niet meer dan ongeveer 500 personen dit "demonstratief congres" bij. Van de uitgenodigde politieke partijen had alleen de CPN een vertegenwoordiger. gestuurd. Professor dr. J. de Graaf zei als voorzitter in zijn openingswoord, dat het hier ging om een protest tegen de NAVO-ministersconferentie, die z.i. een bestendiging betekende van de koude oorlog.

Behalve dr. Krijn Strijd traden als spreker op Richard Gott, lid van de Britse Labourpartij en Lorenz Knorr, een der voorzitters van de Deutsche Friedens Union. Deze Duitse pacifistische groepering werd in 1960 opgericht. Zij streeft o.m. naar militaire neutralisering van zowel Oost- als West-Duitsland, de vorming van een atoomvrije zone in Midden-Europa en het onderhandelen met Ulbricht c.s., met het oog op een ontspanning in Duitsland.

Gott wees op het gevaar van een uitbreiding van het aantal met atoomwapens toegeruste landen. In verband hiermede uitte hij bedenkingen tegen het veranderen van bilaterale in multilaterale overeenkomsten op het terrein der atoombewapening. Bij de instandhouding en versterking van de NAVO ging men z.i. uit van de zogenaamde constante Russische dreiging, doch hij achtte het zeer onwaarschijnlijk dat de Russen zich in een zelfmoordavontuur zullen storten.

De Westduitse gast op dit congres noemde de Bondsrepubliek het enige land in Europa met territoriale aanspraken. Ook hij verklaarde zich tegen multilaterale atoommachten, maar pleitte voor een confederatie van de beide Duitslanden met als definitieve grens die van de Oder-Neisse. Duitsland behoorde een brug te zijn tussen Oost en West, maar geen bruggehoofd van Rusland of Amerika. Beide wereldmachten zouden ook een verdere verbreiding van atoomwapens moeten tegengaan.

Dr. Krijn Strijd tenslotte bepleitte nogmaals het uittreden van Nederland uit de NAVO, zulks in overeenstemming met het door zijn partij, de PSP, gehuldigde standpunt. Nederland liep volgens hem aan de leiband van de Verenigde Staten, die een worgingspolitiek voeren ten aanzien van Cuba en de vrede in gevaar brengen door hun voortgezette verkenningsvluchten boven dat eiland. Zijn betoog, waarin hij zich ook uitsprak voor erkenning van communistisch China door de Verenigde Naties, kon nochtans geen waardering oogsten van "De Waarheid", die het kenschetste als doorregen met anti-communisme.

Wat het eerst vermelde punt in het betoog van dr. Strijd betreft: in het beginselprogram van de PSP is het uittreden van ons land uit het Noord-Atlantische bondsgenootschap niet met zoveel woorden opgenomen doch de PSP-opvatting hierover vloeit voort uit het programpunt van afwijzing van de militaire paraatheid en de -blokvorming. Ook in haar verkiezingscampagnes heeft de PSP steeds openlijk gepleit voor nationale ontwapening en uittreding uit de NAVO.

"Bevrijding" van 9 mei j.l. bevat een ironisch gesteld anti-NAVO artikel van de hoofdredacteur B. van der Lek. "De kopstukken van deze organisatie zeggen dat ze voor vrede en ontwapening zijn, maar ze doen uitsluitend aan herbewapening. Zij voelen wel voor een ontwapende wereld, maar zij kunnen deze niet als een reële mogelijkheid zien, verstrikt als zij zijn in hun geloof aan verouderde politiek en aan 'de boeman uit het Oosten'."

Ten aanzien van de Sowjet-Russen, "de Warschaupakters" en de Chinezen zegt schrijver niet over soortgelijke wetenschap te beschikken. Hij acht het best mogelijk dat hun gepraat over ontwapening ook alleen maar gezwam is en dat ze helemaal niet in ontwapening geloven. Hij weet het niet, ook niet of de Russen misschien door hun leiders worden bedrogen. Maar wel beweert Van der Lek te weten "dat wij door onze leiders worden bedrogen".

Over Nederland en de NAVO handelde ook de PSP-radio-uitzending van 12 mei j.l. in het kader van de voor politieke partijen ter beschikking gestelde zendtijd. Hier trad professor J. de Graaf als spreker op. Na enige opmerkingen over het kenmerkende van de NAVO als militair bondsgenootschap - nergens z.i. een zo zwart-wit denken over vriend en vijand, nergens zulk een voorrang verlenen aan militaire gezichtspunten in politieke vragen - volgde de uitspraak, dat voor een dergelijk bondsgenootschap ontspanning eigenlijk altijd ongelegen komt. Want, aldus prof. de Graaf, dat zou, bij krachtig doorzetten, de opheffing ervan betekenen. "En zo is het niet te verwonderen dat de NAVO de koude oorlog altijd heeft bestendigd." Spreker besloot met de raadgeving nu reeds voorbereidselen te treffen voor de opheffing van de organisatie en een andere, aan de NAVO-politiek tegengestelde beweging in te zetten, zoals: eenzijdige initiatieven van de grote kernmachten om hun bewapening te verminderen, het reduceren van militaire budgetten en het samenwerken van het Sowjetblok en de NAVO-landen bij grote wetenschappelijke projecten.

BUITENLANDS REISOVERZICHT

Tot + 15 mei 1964.

I = Inreis

U = Uitreis

<u>Datum:</u>	<u>Naam:</u>	<u>Geb. datum:</u>	<u>Reisdoel:</u>
1-2-1964	WALRAVEN, R.J.	13- 8-1930	Vice-voorz. Alg.Ned.Jeugd-Verbond.
+ 15-2-1964			Indonesië, bijeenkomst Wereld Fed. Democr. Jeugd.
4-2-1964	HOEKSTRA, H.J.	17- 6-1924	Org.secr. CPN. Praag, VVS-conferentie.
7-2-1964			
17-2-1964	GORTZAK, W.	22- 4-1931	Lid SWP, lid red.commissie "De Brug". Oostenrijk, wetenschappelijke studie.
25-2-1964			
19-2-1964	GROOT, P. de	19- 7-1899	Resp. voorz. en lid p.b. CPN. Italië, bezoek aan PCI.
5-3-1964	WOLFF, J.F.	14- 3-1927	
20-2-1964	BLOM, G.	17- 4-1909	Secr.Verenigd Verzet. Wenen, zitting FIR Bureau.
24-2-1964			
23-2-1964	STERZENBACH, W.		Hoofdredacteur "Die Tat". Amsterdam, herdenking februari-staking.
25-2-1964	(Duitser)		
1-3-1964	MAREN, H. van	28- 4-1932	Resp. employé en dir. Pegasus.
8-3-1964	SEGGELEN, J. van	16-11-1921	Leipziger Messe.
3-3-1964	SLAGTER, J.	8- 5-1907	Voorz. Ned. Auschwitz Comité.
1-4-1964	en echtgenote		Roemenië, vakantie.
6-3-1964	DICKEL-GERSCHBACH,	1- 9-1919	Lid Bureau Intern.Democr. Vrouwenfederatie. Amsterdam, 7e NVB-congres.
9-3-1964	R.E.H. (Duitse)		
6-3-1964	TOUJAS, J.		Secr.-gen. FIR. Amsterdam, werkbezoek Verenigd Verzet.
12-3-1964	(Fransman)		
15-3-1964	HULST, W.	9-12-1916	Secr. Ver. "Nederl.-USSR". Warschau, reisdoel onbekend.
19-3-1964			
15-3-1964	VELTMAN, A.	10-10-1914	Hfdbest.-lid Ned.Vredes Raad. Duitsland, reisdoel onbekend.
(U)			
26-3-1964	HARLINGEN, J.J.van	16-12-1907	Werkzaam op secr. Ver."Nederl.-USSR". Moskou en Leningrad, reisleider Vernu.
6-4-1964			
+ 28-3-1964	POTHOVEN, G.	4-11-1926	Correspondent "De Waarheid" te Moskou, Verbleef in Nederland i.v.m. 21ste CPN-congres (28-30 maart).
14-4-1964			
+ 28-3-1964	Buitenlandse bezoe-		
+ 30-3-1964	kers op het 21ste CPN congres, Amsterdam, 28 t/m 30 maart.		
	TURF, J.	12- 3-1932	Lid CC CP-België.
	FRISON, F.	20-10-1921	Lid CC CP-België.
	STOITCHKOV, G.	2- 2-1926	Lid CC Bulgaarse CP.
	EMANUEL, P.	30- 8-1928	Lid Pol.Bureau CP-Denemarken.

<u>Datum:</u>	<u>Naam:</u>	<u>Geb.datum:</u>	<u>Reisdoel:</u>
	LÜSA-HYVONEN, A. FRISCHMANN, G. GARCIA, J.		Lid CC CP-Finland. Lid Pol.Bureau CP-Frankrijk. Medewerker afd. buitenland. CC CP-Frankrijk.
	KOSSA, I.	31- 3-1904	Lid CC Hongaarse Socialistische Arbeiderspartij.
	SARBO, T.	9- 2-1929	Ingenieur Hongaarse spoorwegen.
	GALUZZI, R.		Lid Pol.Bureau CP-Italië.
	VOGT, J.	23- 9-1900	Waarnemend pol.secr. CP-Noorwegen.
	LEHMANN, R.	23-11-1910	Lid CC van de Socialistische Eenheidspartij van Duitsland.
	LEDWOHN, J.	24-10-1907	Lid CC CP-(West)-Duitsland.
	JANDIK, M.	3- 8-1919	Journalist (Tsjech).
	SVESTKA, O.	24- 3-1922	Lid CC CP-Tsjechoslowakije.
	SLAVIK, V.	17- 9-1920	Lid CC CP-Tsjechoslowakije, redacteur V.V.S.
	ROEMJANTSJEW, A.M.	16- 2-1905	Lid CC der CPSU en hoofdredacteur van blad V.V.S.
	BELJAKOW, A.S.	12- 3-1917	Plv.hoofd van een afd. v.h. CC der CPSU.
	NAOEMOW, P.A.	7- 7-1919	Journalist.
	NEKRASOW, V.N.	19- 1-1924	Redacteur "Prawda", voor Europa.
	PEREVALOW, I.P.	5- 5-1914	Medewerker persagentschap "Tass".
31-3-1964 (U)	HOEKSTRA, H.J.	17- 6-1924	Org. secr. CPN. München, reisdoel onbekend.
10-4-1964 (U)	MINNAERT-COELINGH, M.B.	17- 2-1906	Secr. Ned. Vredes Raad. Wenen, zitting W.V.R. 11-13/4/1964.
18-4-1964	BALK, Th. STOBBE, A. (alias KEYZER)	3-10-1923 26- 5-1943	Vertegenwoordigers Europafront Noord, Antwerpen, bijeenkomst Europafront Vlaanderen.
± 25-4-1964 (I+U)	NAUJOKS, H. (Duitser)		Bezocht réunie van de Nederl. Sachsenhausen Vrienden Kring 25-4-'64 te Utrecht.
± 28-4-1964 (U)	WOLFF, J.	1- 9-1923	Lid secretariaat CPN. Parijs, feest "l'Humanité".
2-5-1964 (U)	VRIES, T. de	26- 4-1907	Lid p.b. CPN. Londen, reisdoel onbekend.
5-5-1964 (U)	MINNAERT, Prof. dr. M.C.J.	12- 2-1893	Bestuurslid Nederl. Vredes Raad. Uitgereisd per Nrd.West-Express via Oldenzaal. (Doel onbekend).
9-5-1964 10-5-1964	KLINKENBERG, W.G.	7-12-1923	Ex-journalist "De Waarheid", Oost-Berlijn, reisdoel onbekend.
± 14-5-1964	HOEKSTRA, H.J.	17- 6-1924	Resp. org.secr. en lid p.b. CPN.
± 18-5-1964	MEIJER, M.	28- 5-1908	Parijs, 17e PCF-congres.
medio mei 1964	Enige honderden vrouwelijke demonstranten uit NAVO-landen, o.m. een Amerikaanse groep o.l.v. Mrs. M. CLARKE-SOLNIT,	18- 1-1916	Demonstratie tijdens NAVO-conferentie 12, 13 en 14 mei Den Haag, georganiseerd door de Women's International Strike for Peace.

Datum: Naam: Geb. datum: Reisdoel:

een Belgische
groep o.l.v. Mme
E. BRUNFAUT-STEUX, 11- 5-1908
een Engelse groep
o.l.v. Mrs.
A.E. BERNAL 10-11-1898

STAKINGSOVERZICHT MEI 1964

Bedrijf : N.V. Stuwadoors Mij te Delfzijl.
Aanleiding : weigering van havenarbeiders zandzakken te vullen.
Inmenging vakbonden : NBV/NVV bemiddelde.
Resultaat : werkzaamheden werden uitgevoerd; nieuwe cao zal worden opgesteld.
Aantal werknemers : 80.
Aantal stakers : 80.
Duur van de staking : 6 uur (20-5-'64).

Bedrijf : G-BOUW. Ondergrondse parkeergarage te Rotterdam.
Aanleiding : klachten tegen optreden van uitvoerder.
Inmenging vakbonden : onbekend.
Resultaat : "
Aantal werknemers : "
Aantal stakers : ± 70.
Duur van de staking : 1 dag (27-5-'64).

Bedrijf : Amsterdamse bouwbedrijven: a v.d. Vorm, Gouw, Branders, Scheuer;
b Amsterdamse Aannemings Maatschappij (object Volkskrant).
Aanleiding : looneisen uitgaande boven nieuwe cao.
Inmenging vakbonden : onbekend.
Resultaat : "
Aantal werknemers : b 48.
Aantal stakers : b 48.
Duur van de staking : a 25-5-'64 tot ?
b 5 werkdagen (22-5 tot 29-5-'64).

A G E N D A
=====

<u>Datum:</u>	<u>Bijeenkomst:</u>	<u>Plaats:</u>	<u>Organisatie:</u>
22-27 juni '64	IVe Internationale medische conferentie.	Boekarest	FIR
zomer 1964	Internat.stud.conf.over kolonialisme.	Sowjet-Unie	IUS
* zomer 1964	10e Wereldconf.tegen A + H-bommen.	Tokio	Jap.Raad tegen A+H-bommen
23 juni 1964	Stertocht NVB.	Arnhem	NVB
* 5-9 juli '64	Conferentie voor Atoomvrij Midd.Zee-gebied.	Algiers	WVR
5-14 juli '64	Seminarium voor Jonge Vrouwen.	Praag	WFDJ
* 15 juli 1964	Demonstraties in alle NAVO-landen gericht tegen multilaterale Kernmacht?	?	Amerik.Pac. Vrouwen org. WISP.
* 16-19 juli '64	Conferentie Zuid-Am.landen.	Montreal?	WVR
18/7-1/8 '64	ANJV-zomerkamp.	Schoorl	ANJV
25-29 juli '64	Europese anarchistische conferentie.	Bückeburg (W.Dlnd.)	anarchisten
* begin aug.'64	OPJSJ-vakantiekamp.	Texel	OPJSJ
16/9-23/9 '64	2e Wereldjeugdforum.	Moskou	Russ.jeugdorg.
19 okt.'64	13e Zitting Alg.Raad Wereldvakverbond.	Boedapest	WVV
nov. 1964	Bureau- en Raadsvergadering.	Bulgarije	IDVF
nov. 1964	2e Internationale conf.onderwijs geschiedenis verzet.	?	FIR
nov. 1964	Eur.Conf. Duitse Vraagstuk.	Salzburg	WVR
1964	Bijeenk.Alg. Raad Féd.Internat. des Résistants.	?	FIR
1964	Internat.conf. Werkende Jeugd.	?	WFDJ
1965	9e Wereldjeugdfestival (?).	?	WFDJ/IUS
1965	5e Congres Féd.Internat.des Résistants.	?	FIR
* zomer 1965	Congres Wereldvredesraad.	Helsinki? Wenen?	WVR
sep. '64 ?	8ste IUS-congres.	Nigeria ?	IUS

* nieuw c.q. aangevuld.